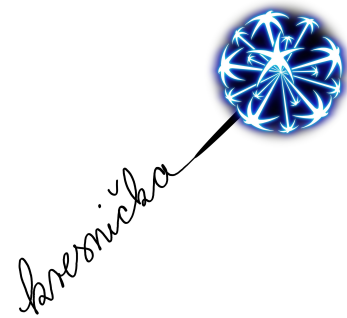
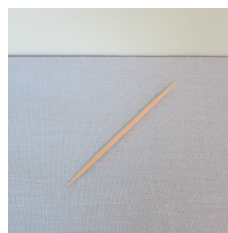

TALJENJE VOSKA

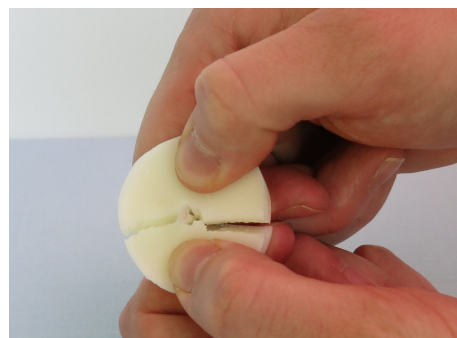
POSKUS OPRAVLJAJ V PRISOTNOSTI ODRASLE OSEBE. PAZI, DA SE NE DOTAKNEŠ VROČIH PREDMETOV ALI POLIJEŠ Z VROČIM VOSKOM.

PRIPOMOČKI: čajne svečke, prazne posodice čajnih svečk, cedilo s kovinskim okvirom in mrežico, majhen plastičen kozarec ali prozorni modelčki za vlivanje voska, voščenke, lesena deščica, nož, pinceta, zobotrebec, papirnata brisača, kozarec, sveča

1. Potisni s palcem mrežico cedila, da jo sploščiš in dobiš ravno površino. (Če primernege kovinskega cedila z mehko mrežico nimaš, lahko poskus opraviš tudi brez njega.)

2. Eno čajno svečko vzemi iz posodice. Vosek nalomi na četrtine. Stenja ne potrebuješ.

PAZI: MREŽICA IN POSODICA NAD OGNJEM TER STALJENI VOSEK SO ZELO VROČI, ZATO SE JIH NE DOTIKAJ!

3. Drugo čajno svečko prižgi in jo postavi pod mrežico narobe obrnjenega cedila.

4. Na sploščeno površino mrežice cedila postavi prazno posodico čajne svečke in daj vanjo košček voska.

Če nimaš cedila, ki služi kot podstavek, lahko posodico čajne svečke s koščkom voska primeš s pinceto in jo previdno držiš nad plamenom, kot kaže spodnja slika. Namesto pincete lahko uporabiš leseno ščipalko za perilo.

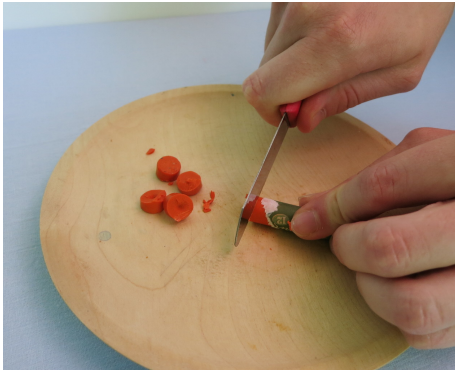

5. Opazuj, kaj se dogaja z voskom v posodici med segrevanjem.

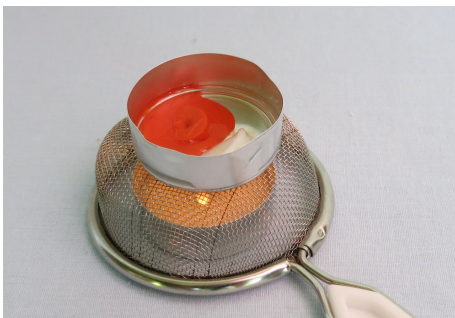
Ko je vosek staljen, prenehaj s segrevanjem!

6. Ko se vosek stali, primi **vročo** posodico s pinceto ter vosek previdno vlij v modelček (ali majhen plastičen kozarec), pod katerim naj bo papirnata brisača. Opazuj, kako se vosek v modelčku ohlaja.

7. Odreži majhen košček voščene barvice.

8. Ko se vosek v modelčku ohladi, ponovi korak 4. z novim koščkom voska. Sočasno daj v posodico še majhen košček barvaste voščenske. Opazuj, kako se vosek in voščenska talita.

9. Medtem, ko posodico držiš s pinceto, lahko staljen vosek in voščenko pomešaš z zobotrebce.

10. Staljeno zmes vlij v isti modelček kot prej, čez neobarvan vosek. Opazuj, kako se vosek ohlaja.

11. Ko se obarvana plast voska ohladi, lahko postopek nadaljuješ. Po korakih dolivaj neobarvan in obarvan vosek.

12. Staljen vosek goreče sveče kapljaj v kozarec z vodo in opazuj, kaj se dogaja. Ohlajen vosek vzemi iz vode in si ga oglej.

RAZMISLI, PREIZKUSI, POIŠČI, VPRAŠAJ ...

- Kaj se zgodi, če plasti voska zlivaš eno na drugo, ko spodnje plasti še niso dovolj ohlajene?
- Ali bi znal narediti svečo? Kaj še potrebuješ za to? Uporabiš lahko, kar si zavrgel pri razstavljanju čajne svečke.
- Katere snovi bi še lahko preoblikoval na podoben način? Poskusi!
- Odrasla oseba naj presodi, ali se je vosek dovolj ohladil, da ga lahko primeš v roke in preoblikuješ v kroglico, valj ali stožec. Potem lahko voščeno telo, ki si ga oblikoval, uporabiš pri prvem poskusu.
- Ali lahko vosek, ki si ga že enkrat stalil, ponovno uporabiš?
- Kako se imenuje pojav, ki je nasproten taljenju?
- Iz česa pridobijo beli vosek za čajne svečke?
- Kje v naravi lahko najdemo vosek? Kakšne barve je naravni vosek?